

Віра Василівна Холодна
(1893 - 1919)

Народилася Віра Василівна
Левченко 5 серпня 1893
року в місті Полтава.

Коли Вірі виповнилося 2 роки, батьки переїхали до Москви. Там дівчинка вступила до приватної гімназії. А в 10 років Віра Левченко захопилася балетом і вмовила батьків віддати її до балетного училища при Великому театрі.

Бабуся, яка вважала балет
"легковажною і аморальною справою",
виступала проти артистичної
кар'єри онуки. І, згодом, змусила її
повернутися до гімназії.

Проте, будучи студенткою, Віра
Левченко все одно проявляла творчу
сторону своєї натури. Вона добре
співала, грала на фортепіано, читала
вірші на гімназійних вечорах і брала
участь у аматорських виставах.

Зразком для наслідування для майбутньої акторки
була Віра Комісаржевська.

Віра Федорівна Комісаржевська
(1864 – 1910), акторка.

Окрім навчання та творчої активності, Віра приділяла багато уваги своїй сім'ї. Як писала її молодша сестра Софія:

«Так як я росла без батька, Віра Василівна, будучи дуже доброю, цілком замінила мені батька, вона зайнялася моїм вихованням і, коли помітила, що я також люблю сцену, люблю балет, допомогла мені вступити до балетної школи».

В 17 років (1910 р.) Віра
закінчила гімназію. На випускному
вечорі вона познайомилася зі
студентом-юристом Володимиром
Холодним, з яким незабаром
повінчалася.

Після закінчення гімназії Віра
Василівна відвідувала артистичні
клуби. Один з них - «Алтар», де її
знали, як починаючу акторку.

Великий вплив на дівчину
справляла творчість датської
зірки німого кіно Асти Нільсен.

Аста Нільсен
1881 - 1972

Кадр з фільму
«Анна Кареніна»
1914 р.

Дебют Віри у кіно відбувся в
1914 році. Це була епізодична
роль в екранізації роману
Льва Толстого «Анна
Кареніна» режисера
Володимира Гардіна.

Режисер Володимир Гардін описував їхню зустріч наступним чином:

«Струнка, гнучка, колишня танцівниця, вона сиділа переді мною, опустивши красиві вії на чарівні очі, і говорила про те, що хоче спробувати свої сили на екрані. <...> Віра Холодна тоді вміла лише повертати свою гарну голову і скидати очі ліворуч і праворуч – вгору. Щоправда, виходило це у неї чудово, але більше красуня Віра дати нічого не могла»

Хоча Гардін писав, що з Віри
Василівни «...нічого не вийде»,
її акторська кар'єра
поровжувала набирати обертів.

Упродовж Першої світової війни Віра брала участь у благодійних концертах, продажу подарунків для підтримки фонду воїнів та їхніх сімей. Військові обожнювали Холодну, називали її «своєю Вірочкою» і скуповували квитки на сеанси з її участю. У перервах між зйомками Холодна їздила до чоловіка, який добровольцем пішов на фронт.

Євген Францевич
Бауер (1865 – 1917)
режисер німого кіно,
театральний
художник і сценарист.

У 1915 році в клубі «Алатр»
Віра познайомилася з
представником студії
Олександра Ханжонкова
Нікандром Туркіним та
режисером студії
Євгеном Бауером, який відразу
запропонував Холодній
головну роль у фільмі
«Пісня торжествуючої любові».

«Пісня торжествуючої любові»

– художній німий фільм

режисера Євгена Бауера за

однойменною повістю І. С.

Тургенєва. Вийшов на екрани 22

серпня 1915 року.

На жаль, до наших днів

фільм не зберігся.

Ймовірний кадр із фільму

Фільм із захопленням зустріли
критики та публіка.

«Пісня торжествуючої любові»
на думку Олександра

Вертинського явила собою
вершину успіху Віри Холодної.

Олександр
Миколайович
Вертинський (1889 –
1957) композитор,
поет і співак.

Знаменитий артист Олександр Вертинський

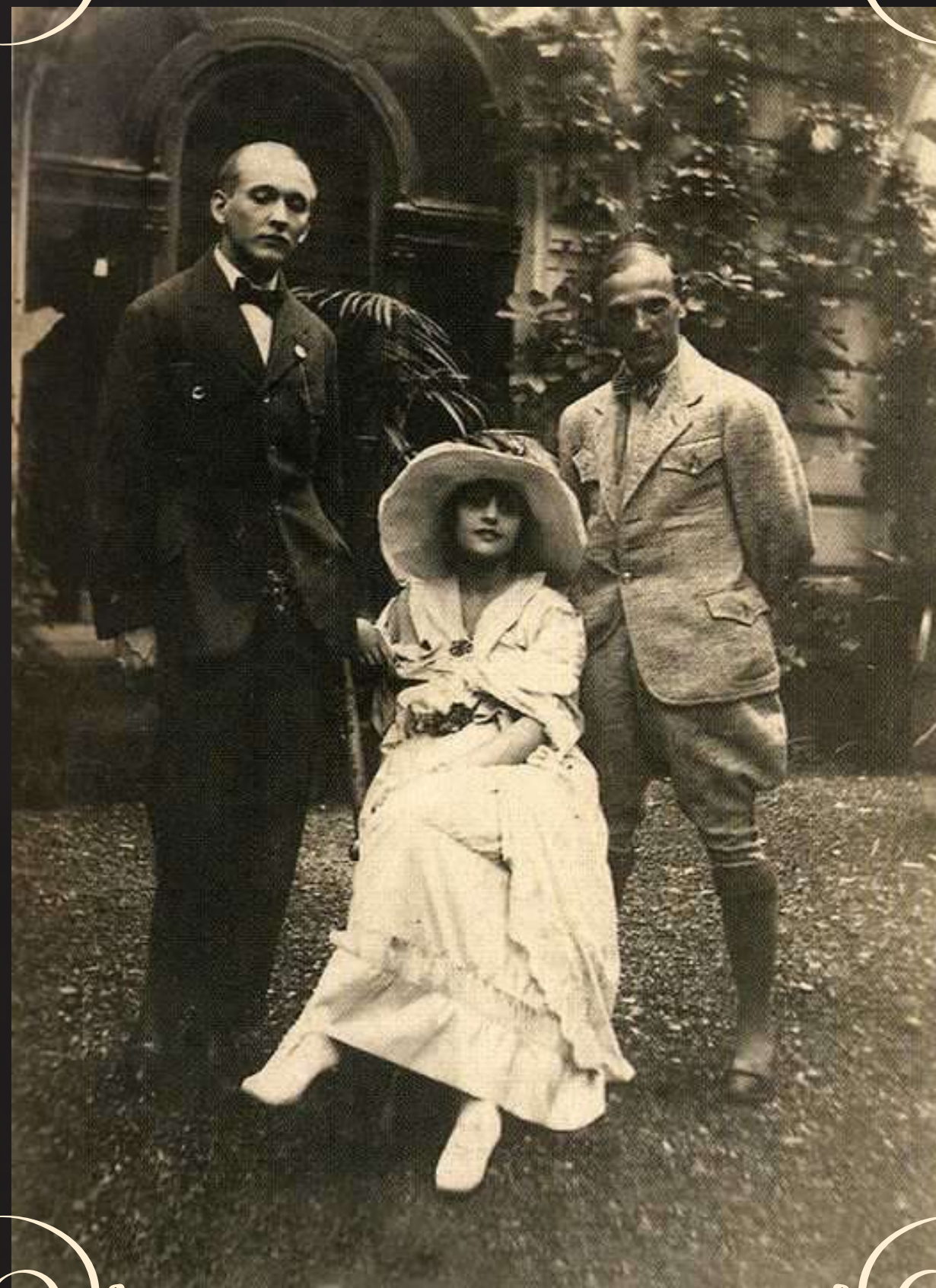
був близьким другом сім'ї Холодних.

Він з'явився в будинку подружжя восени 1915 року – привіз Вірі листа від її чоловіка Володимира, який на той момент перебував на фронті. Пізніше Вертинський писав:

«Я був, як і тоді, небайдужий до Віри Холодної і присвятив їй свою пісеньку «Маленький креольчик». Я вперше вигдав і написав титул – «королева екрану».

Титул утвердився за нею.»

*А. Вертинський
В. Холодна
А. Бойтлер*

В 1915 році починаюча актриса знялася
ще в п'яти фільмах.

- Діти століття
- Діти Ванюшина
- Полум'я неба
- Покараний Антоша
- Пробудження

Кадр із фільму «Діти століття»

Віра Холодна на листівці 1916 року.

У 1916 році фільмографія Холодної поповнилася ще декількома фільмами.

- Міражі
- Життя за життя
- У світі має панувати краса
- Одна з багатьох
- Місячна красуня
- Шахи життя
- Розірвані ланцюги

Кадр з фільму "Місячна красуня"

“Шахи життя” – мелодрама, яку
було поставлено за романом
Анни Мар “Шах і мат”.

Фільм отримав позитивні рецензії кінокритиків. Історик
кіно Веніамін Вишневський відзначав цей фільм як
«цікаву реалістичну драму».
До наших днів фільм не зберігся.

Пропрацювавши рік у студії Ханжонкова,
Віра Холодна перейшла
у кіноательє Дмитра Харитонова.
Ймовірною причиною став високий гонорар.

Дмитро Іванович Харитонів (1886 – 1946)
кінопромислник, засновник та власник
Торгового дому «Д. І. Харитонов».

Після зміни місця роботи
Холодна знімалася,
зазвичай, тільки у Петра
Івановича Чардиніна і, лише
як виняток, давала згоду
іншим режисерам.

Петро Іванович Чардинін
(1873 – 1934)
актор та кінорежисер
епoxy нiмого кiно.

Фільми з Вірою Холодною мали рекордні збори за період існування російської дореволюційної кінематографії. Але, за словами самого Чардиніна, він «немало возився» з Холодною під час зйомок, відпрацьовуючи кожен рух, оскільки та не мала елементарної акторської техніки і зйомки у Чардиніна ніяк не сприяли її творчому росту.

В. Холодна

Першою їхньою спільною роботою стала драма «У каміна» 1917 року, дія якої будувалася навколо любовного трикутника.

Кадр з фільму.

У «Кіне-журналі» (1917, № 11–16) було написано про фільм:

«...Як на виняткове явище в кінематографії, слід зазначити, що в Одесі картина демонструвалася безперервно протягом 90 днів, а в Харкові – 72 дні, причому найбільший у Харкові театр „Ампір“ чотири рази відновлював постановку її, і весь час були „шляпінські“ черги.»

Успіх фільму того ж року спонукав
режисера поставити продовження –

«Забудь про камін,

в ньому погасли вогні».

Фільм мав величезний успіх у глядачів і
перевершив збори попереднього касового
рекордсмена («У каміна»).

кадр із фільму

Відомі на сьогодні фільми 1917 року, в яких знялася Віра Холодна:

1. Знівечені душі
2. Столицна отрута
3. Заради щастя
4. Тортури мовчання
5. У каміну
6. Чому я шалено люблю
7. Як вони брешуть
8. На вівтар краси
9. Тобою страчені
10. Блукаючі вогні
11. Забудь про камін, в ньому погасли вогні
12. Людина-звір

Плакат до фільму
«Знівечені душі».

Листівка 1917 року

Віра Холодная

1917.

III.

Весною 1918 року Холодна переїхала до Одеси з кіноекспедицією Харитонова, до якої входили також Чардинін, Максимов, Руніч та члени їхніх сімей. Дорогою актори давали концерти у великих містах, зокрема, Києві та Харкові. Поки в Одесі обладнали кіностудію, Холодна встигла взяти участь у зйомках низки картин у Ялті та кілька разів виступити у благодійних концертах на користь Добровольчої армії.

18 грудня 1918 року Одесу зайняли французькі війська та частини Добровольчої армії. Холодна почала отримувати запрошення зніматися за кордоном від іноземних компаній.

Як розповідала сестра акторки Софія:

«Фірми обіцяли їй величезні гонорари, але Віра рішуче все відхиляла... Віра опублікувала заяву у пресі, в якій публічно заявила, що нізащо не залишить свою Батьківщину у важкий для неї час, і закликала інших артистів також наслідувати це рішення.»

В Одесі учасники кіноекспедиції іноді були зайняті цілу добу. Зйомки проходили в ательє, яке Харитонов збудував на Французькому бульварі.

Загалом Віра Холодна знялася у чотирьох фільмах: «Останнє танго», «Жінка, яка винайшла кохання», «Азра» та «Княжна Тараканова».

У 1918 році фільмографія Холодної збагатіла на 9 фільмів:

- Мовчи, смуток... мовчи...
- Казка кохання дорогого
- Останнє танго
- Живий труп
- Тернистий слави шлях
- Жінка, яка винайшла кохання
- Міщанська трагедія
- Княжна Тараканова
- Сповідь черниці

Кадр із фільму
"Жінка, яка
винайшла кохання"

«Мовчи, смуток... мовчи...»
художній двосерійний німий
фільм Петра Чардиніна.

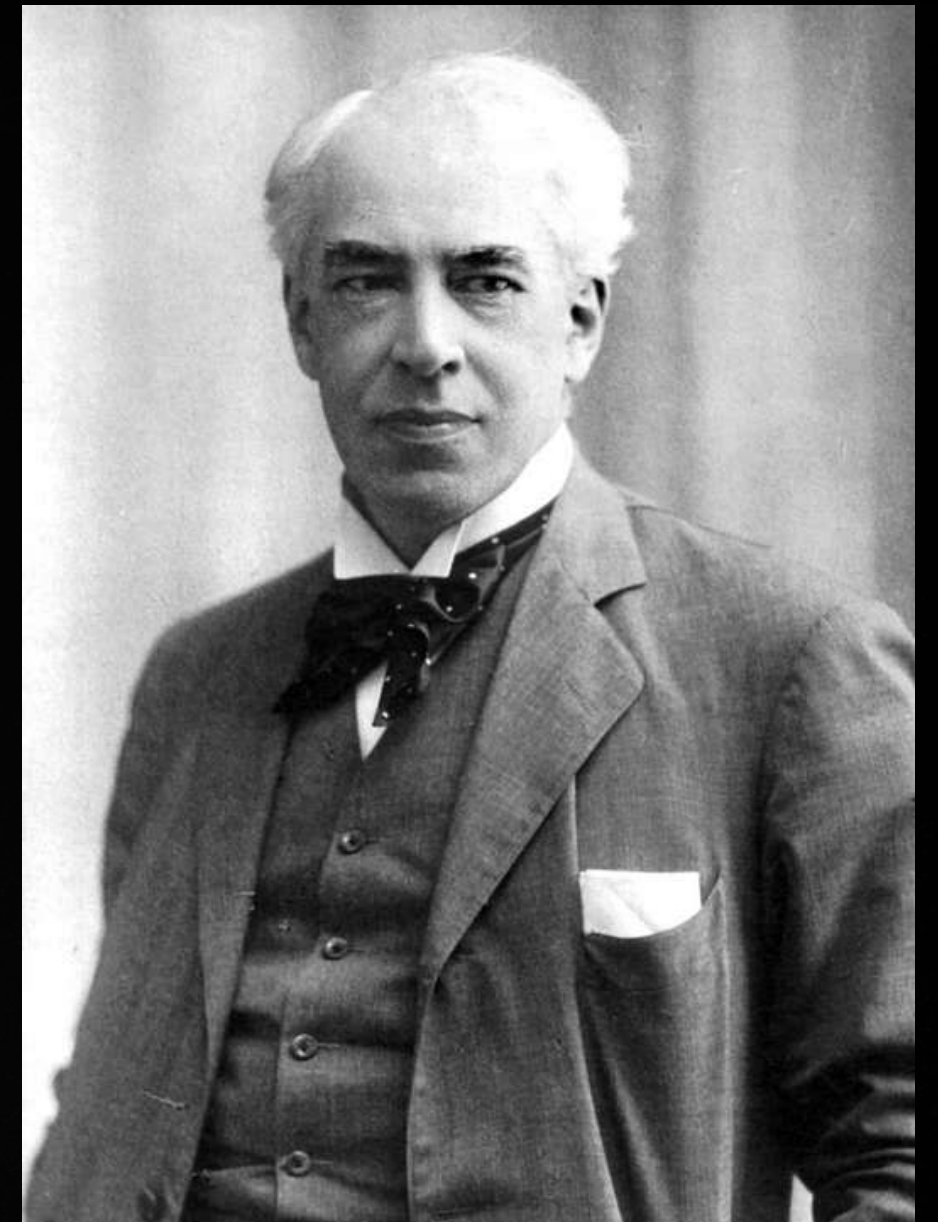

Кадр з фільму

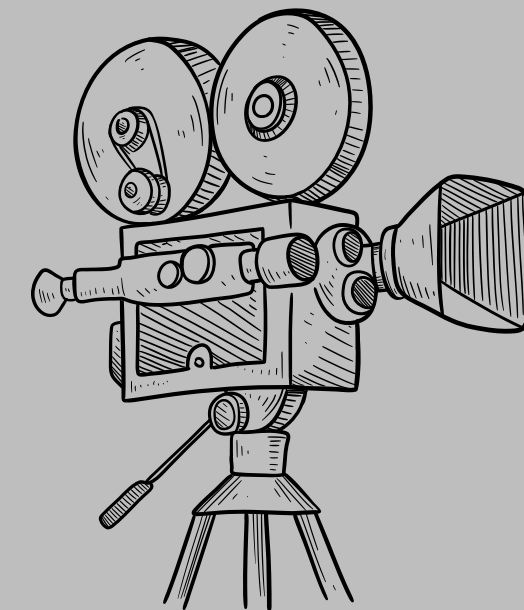
Він був знятий як бенефіс Петра Чардиніна, який був у цій картині режисером, сценаристом та виконавцем однієї з головних ролей. Фільм мав феноменальний глядацький успіх, проте відгуки тогочасної критики були суперечливими.

Після виходу на екран фільму "Живий труп" (1918 р.) на актрису звернув увагу Костянтин Станіславський. Він запропонував їй вступити в труп театру і пообіцяв роль Катерини у «Грозі», але попередив, що над роллю доведеться довго й багато працювати – можливо рік чи більше.

Однак робота в театрі була неможлива через інтенсивний знімальний графік, і Холодна відповіла відмовою.

К. С. Станіславський
(1863 - 1938)
театральний режиссер

*Про свій творчий метод Віра казала в
одному інтерв'ю:*

«Не можна бути мавпочкою, яка повторює вказівку режисера. У кожній ролі потрібно бути іншою. Моя мрія – трагічні ролі, на кшталт Маргарити Готье. Ви знаєте, гра в кіно вимагає багато напруги та сильно втомлює. Але я люблю цю творчість! Майбутнє екрану велике і неосяжне. І я щаслива, якщо мої тіні на екрані дають хоч трохи радості людям.»

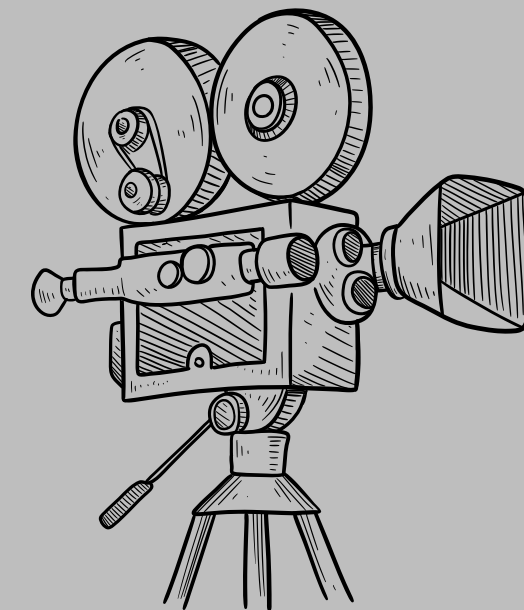

8 лютого 1919 року Віра Холодна виступала на концерті на користь фонду професійної спілки театральних художників Одеси.

У театрі було холодно, глядачі сиділи в шубах, а актори виходили у відкритих сукнях.

Ще до початку концерту її почав бити озноб, а після виступу актриса занедужала.

У неї виявили "іспанку", особливу форму грипу.

Сестра акторки Софія ділилася:

«В Одесі була справжня епідемія, і хвороба протікала дуже важко, а у Віри якість особливо тяжко. Професори Коровицький та Усков казали, що „іспанка“ протікає в неї як легенева чума... Все було зроблено для її порятунку. Як їй хотілося жити!»

Найвідоміші одеські професори боролися за її життя...

Віра Холодна померла 16 лютого 1919-го у віці 25 років. Її раптова смерть відразу породила велику кількість чуток. Багато хто не вірив у смерть королеви екрану, сподіваючись, що вона втекла з закоханим у неї офіцером у Францію.

Винесення тіла до Спасо-Преображенського кафедрального собору для відспівування відбулося вночі.

Сестра актриси згадувала, що із померлою прийшла попрощатися буквально вся Одеса. Забальзоване тіло було поховано у каплиці на Першому християнському цвинтарі.

Кадр із фільму-хроніки
«Похорон Віри Холодної».

Труна залишалася там аж до знищення радянською владою цвинтаря у 1932 році, після чого тіло актриси зникло.

За чотири роки кінематографічного життя Віра Холодна знялася приблизно в 50 картинах, переважна більшість яких не збереглася.

Режисер Володимир Гардін, у картині якого колись дебютувала Холодна, казав: «Я впевнений, що вона пройшла б усі щаблі від живої моделі до справжнього майстра. В останніх її фільмах вже відчувалося пробудження багатой обдарованої натури».

В Одесі вшанували пам'ять актриси
відкриттям у 2003 році пам'ятника
на вулиці Преображенській,
біля будинку, де жила та померла актриса.

А у 2010 року на території
Одеської кіностудії Вірі Холодній було
встановлено меморіальну дошку.

